

DENISA WÁGNEROVÁ

narozena 1945 v Praze.

V letech 1959—1963 studovala na Střední odborné škole výtvarné, v letech 1963—1969 na Vysoké škole umělecko-průmyslové u prof. Karla Svolinského.

VÝSTAVY A ÚČAST NA VÝSTAVÁCH:

Galerie Zähringer Zürich, 1987

Bienále užité grafiky Brno 1980, 1982, 1984, 1988

Nejhezčí dětem — výstavy nakl. Albatros

Současná česká grafika — Mánes Praha, 1989

Z KNIH, KTERÉ ILUSTROVALA:

VI. Bachrevskij: Republika dětí, 1975

M. Zinnerová: Indiáni z Větrova, 1979

Z. Nováková: Natalie není sama, 1982

E. Nowacka: Dům zarostlý vínem, 1982

V. Stýblová: Princ a Skřivánek, 1984

J. Suchl: Eskymácké pohádky, 1984

M. Drijverová: Táta pro radost i pro zlost, 1984

M. Drijverová: Táta nemá smutky rád, 1985

H. Šmahelová: Já a moji drazí, 1985

K. Thorwalová: Jonáš a láska, 1986

A. Šimůnková: Dva + dva, 1986

E. Horelová: Michalka a Julián, 1987

V. Přibský: Moji nevhodní kamarádi, 1987

D. Marešová: Plivník, 1988

V. Bauer: Duha nad Větrnou, 1988

---

137. výstava v rodném statku Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1989. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Městské kulturní středisko v Sobotce, KPVO, pobočka v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV, v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze. Vytiskly Tiskařské závody, s. p., provoz 77, Mnichovo Hradiště.

Denisa Wágnerová

ILUSTRACE

RODNÝ STATEK

VÁCLAVA ŠOLCE

SOBOTKA, ZÁŘÍ 1989

Tvrdit, že kresba je základem ilustrace, znamená nosit dříví do lesa. Ilustrace Denisy Wágnerové nám samozřejmost tohoto tvrzení demonstrují tak naléhavě, že si je musíme chtěnechtě opakovat. Uvědomujeme si tuto pravdu nejen celostí jejích ilustrací, ale i každým detailem. Přesněji: každou čárou v nich. Denisa Wágnerová začala knížky pro děti ilustrovat perovkami a nepohrdá jimi, i když už tvoří častěji ilustrace barevné. V obou případech přesně postihují a vyjadřují atmosféru příběhu. Na to jsme ostatně u ilustrací zvyklí a spíše by nás zarazilo, kdyby tomu tak nebylo. Zajímá nás proto jak a čím je této atmosféry dosaženo. Tedy to, co je osobité, jedinečné, co je v našem případě vlastní jen a jen tvorbě Denisy Wágnerové. Její kresba má řád, ale není líbivě učesaná, uhlazená. Je trochu expresivní, ale zase ne tak výrazně, aby nezbylo místo na zachycení či vyjádření tajemna, záhadnosti, které lze tušit za vnější, reálnou podobou zobrazených situací. Ač její kresby jsou přehledné a snadno se v nich orientujeme jedním pohledem, cítíme, že je v nich něco napovězeného a nedořečeného. Čtenářova pozornost je tak obrácena k textu, aby v něm přišel těmto náznakům na kloub, aby si je dešifroval. Tak tyto ilustrace zmnožují čtenářský zážitek. Zároveň pak svým způsobem odvádějí trochu pozornost od sebe samých, od toho, co je v nich dominantní. Kresbě Denisy Wágnerové vévodí čáry a linie. Zacházet s nimi patří k výsostnému umění výtvarné práce a tvorby, zejména pak ilustrací. Střídání jejich intenzity a rytmu vytváří nejen reálnou podobu věcí a tváří, ale umožňuje, aby hovořily a oslovovaly nás i samy o sobě. Právě toto malířka ovládá a dovede to umě, byť nenápadně, využít. Ví totiž, že abstraktnost čáry může být sugestivnější, než jejím prostřednictvím pojednaný reálný tvar, či že tomuto tvaru může vtisknout onu pečeť tajemnosti a záhadna nebo řadu dalších vlastností. Takto ovlá-

dat čáru se naučila i ve škole a prozrazuje tím, že byla pozornou a vnímavou žákyní Karla Svobinského. Byla jí i v tom, že stejně úspěšně ovládá ještě jedno: její barevné ilustrace totiž nejsou kolorované kresby. Štětec v jejích rukou dělá totéž co tužka či pero: k r e s l í. Tenké likny i celé plochy. A zase osobitě, výběrem barevné škály. Respektuje sice barevnost reality, kterou v ilustracích zachycuje a zjevuje, ale ve výsledné podobě dominují její barvy: ohnivě červená, žlutá, oranžová a modrá. Schopnost barvou kreslit jí umožňuje, aby také barvu nechala hovořit samu o sobě, aby tam, kde je to možné, spojila reálný tvar s barevnou plochou, která svou abstraktností jeho celkové estetické a dramatické zapůsobení prohlubuje.

Takovýto způsob ilustrování má u Denisy Wágnerové hluboké zázemí v její výtvarné tvorbě a práci vůbec, v tom, co dělá, když neilustruje, když si – jak se říká – kreslí a maluje pro sebe. Ale to je jiná, málo známá stránka její tvorby. Jen její grafika vešla už v širší známost. Ale ať dělá to či ono, nic z toho nepopírá společný východní bod: citlivou vnímavost života, zjitřovanou i kultivovanou běžnými každodenními zážitky, drobnými radostmi i starostmi. Ilustrace v knížkách pro děti mají v sobě navíc laskavost a strážnost, které jsou vlastní vztahu maminky k dětem a který v jeho bohaté rozmanitosti nemůže vyslovit, ani výtvarně vyjádřit nikdo jiný, než právě žena.

Výtvarný svět Denisy Wágnerové, jehož neodmyslitelnou součástí jsou ilustrace knížek pro děti, je neopakovatelný něhou i jistotou, s nimiž ho navýsost výtvarnými prostředky vytváří a tak obohacuje a zmnožuje i naše vnímání, naše vědomí života a světa.

JAROSLAV ŠIMŮNEK